

Lid Huis in 't Veld
T.a.v. mevrouw M.J. Huis in t Veld
Postbus 18
7550AA Hengelo

Gemeente Hengelo

Postbus 18
7550 AA Hengelo

Onderwerp	Zaaknummer	Uw kenmerk	Datum
raadvragen zorgfraude	3337175		21 december 2021

Geachte mevrouw Huis in t Veld,

In uw brief verwijst u naar een artikel in de Tubantia: "Malafide bedrijven sluiten miljoenen aan zorggeld weg". U stelt hierover de volgende vragen:

1. Heeft het college kennisgenomen van dit artikel?

Antwoord:
Ja

2. Komt deze problematiek ook in Hengelo voor? Zo ja; op welke schaal en zijn deze gegevens inzichtelijk? Wilt u deze inzichten delen met de raad (als deze geheim zijn op de daarvoor passende manier)?

Antwoord:

Ja deze problematiek komt ongetwijfeld ook voor in Hengelo. Echter het gaat in dit artikel niet alleen om de gecontracteerde zorg voor de Jeugdwet en de Wmo maar ook over de zorg op basis van de Zorgverzekeringswet en Wet Langdurige Zorg. In Twente wordt al langer intensief samengewerkt met alle bij de inzet van zorg betrokken partijen. Over deze samenwerking hebben we de gemeenteraad dit voorjaar in een politieke markt geïnformeerd. Daar is ook een presentatie gegeven over de geschatte omvang op Twents niveau. Zoals we ook in eerdere brieven hebben aangegeven betreft het soms zorgpartijen die alleen maar op een Hengeloos adres bij de Kamer van Koophandel zijn geregistreerd maar elders klanten hebben.

3. Welke repressieve acties hebt u ondernomen of onderneemt u tegen zorgfraude?

Antwoord:

Als het gaat om zorgaanbieders die door de gemeenten zijn gecontracteerd worden er regionaal en lokaal onderzoeken uitgevoerd. Gemeenten werken samen en delen, in aanvulling op eventuele acties in het kader van het zogenaamde barrièremodel, de signalen en zorgen over zorgaanbieders. Mocht blijken dat een zorgaanbieder niet voldoet dan volgt er een Ingebrekestelling en wordt de zorgaanbieder in de gelegenheid gesteld alsnog te voldoen aan de gestelde eisen. Als na verloop van deze termijn van Ingebrekestelling niet wordt voldaan, volgt ontbinding van het contract. Bij ernstige misstanden of tekortkomingen volgt directe ontbinding van het contract. Voor de aanvraag van een Persoonsgebonden budget (PGB) wordt aan de voorkant streng gecontroleerd of een zorgaanbieder aan de eisen voldoet en of een cliënt PGB bekwaam is. Monitoring vindt zowel bij PGB als bij ZIN plaats. In Twente wordt er volop samengewerkt en doorontwikkeld om zorgfraude tegen te gaan. Er is ook een landelijke samenwerking. Zie ook hierover de brief aan de gemeenteraad d.d. 9 februari 2021.

4. Op welke wijze worden cliënten geïnformeerd als er sprake is van zorgfraude door hun zorgaanbieder?

Antwoord:

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres
Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres
gemeente@hengelo.nl
Telefoonnummer
14-074

Cliënten worden zo spoedig mogelijk geïnformeerd en begeleid in het proces en het zoeken naar passende zorg.

Er zijn veel verschillende actoren bij het indiceren en verlenen van zorg. Zo kent de gemeente of verpleegkundige de zorg toe, het zorgkantoor¹ keert het geld uit en de zorgaanbieder verleent de zorg. Soms maakt de aanbieder daarbij gebruik van onderaannemers. Vaak zijn deze verschillende actoren in meerdere gemeenten actief. Hierdoor is er vaak sprake van gemeentegrensoverschrijdende problematiek. Samenwerking tussen gemeenten is daarom van cruciaal belang bij het opsporen en tegengaan van zorgfraude.

5. Welke regionale afspraken zijn er gemaakt over het voorkomen van zorgfraude? En welke regionale afspraken zijn er gemaakt op het gebied van repressief beleid?

Antwoord:

Zoals vermeld werken de Twentse gemeenten samen met andere partijen zoals het zorgkantoor zodat zoveel mogelijk informatie op Twents niveau kan worden samengebracht. Hieronder een toelichting op deze samenwerking.

Voor effectief toezicht werken de toezichthouders Wmo samen in de Casus- en Coördinatieafdeling Toezicht Twente (CCTT). Hier bespreken toezichthouders de aanbieders waarover zorgen zijn op het gebied van kwaliteit en rechtmatigheid. De lijst van het stoplichtmodel is leidend. Dit overleg is iedere vier weken. Toezichthouders van gemeenten, SRT en OZJT zijn samen met een regionaal contractmanager, juridisch adviseur en coördinator/voorzitter de vaste deelnemers van dit overleg. Is er mogelijk sprake van ondermijning door een aanbieder, dan kunnen toezichthouders de aanbieder melden bij de Informatietafel Zorgfraude. Dit is overleg wordt gehouden onder het Regionaal convenant Bestuurlijke aanpak Georganiseerde Misdaad voor de regio Oost-Nederland, en georganiseerd door RIEC (Regionaal Informatie en Expertise Centrum) Oost-Nederland. In onze regio hebben de convenantpartners zorgfraude als regionaal handhavingssknelpunt benoemd. Hierdoor is er meer aandacht voor deze vorm van ondermijnende criminaliteit. Ook kunnen partijen hun informatie delen en samen verrijken aan de Informatietafel Zorgfraude. (zie website Samen14)

Al sinds 2018 heb ik vragen gesteld over de misstanden in de zorg tijdens diverse politieke markten. Ook heb ik verschillende moties en amendementen op dit gebied ingediend (2019)², die door de gemeenteraad zijn aangenomen. Tijdens de debatten heb ik steeds aandacht gevraagd voor de fraudegevoeligheid van het Persoonsgebonden Budget (PGB). Daarom heb ik verzocht terughoudend te zijn in het verstrekken van zorg via PGB's. Daarnaast heb ik aandacht gevraagd voor het feit dat de cliënten van zorgaanbieders vaak kwetsbare mensen zijn, die vaak cognitieve en/of taalkundige problemen hebben. Deze mensen hebben geen idee hoeveel en welke zorg zij zouden moeten krijgen en wat de gevolgen zijn als zij deze zorg niet ontvangen. Dit maakt dat frauderen ten koste van deze groep mensen relatief gemakkelijk is. Bovendien heb ik gevraagd om het aantal zorgaanbieders/zorgbedrijven kleiner te maken. Deze preventieve maatregelen moeten mijns inziens gecombineerd worden met meer controle op de juiste kwaliteit en kwantiteit van de zorg én meer handhaving en repressieve maatregelen.

6. Heeft u mijn signalen serieus genomen en zo ja, op welke manier? Kunt u daarbij in uw antwoord concreet aangeven welke maatregelen u genomen heeft?

Antwoord:

Deze signalen worden zeker serieus genomen. Voor wat betreft de aanvragen voor PGB is het beleid en de werkwijze aangepast. Dit is o.a. terug te vinden in de gemeentelijke Wmo verordening

---

¹ In geval van PGB

² Motie: 'Duidelijker eisen aan dagbesteding', 17-09-2019.

Amendement: 'Beslissing tot van verlenen van PGB binnen zes maanden', 17-09-2019.

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

en beleidsregels. Zie bijvoorbeeld hoofdstuk 3 van de beleidsregels. De aanpak van fraude, de inzet van PGB en de kwaliteitseisen die we aan een zorgaanbieder stellen hebben structureel de aandacht. Ook worden de mogelijkheden, rekening houdend met de eisen die zijn gesteld bij de aanbesteding van 2018, maximaal ingezet. De aanpak van partijen in Twente heeft landelijke aandacht en samen met de VNG draaien we misschien mee in een proeftuin. De zorgaanbieder wordt streng aan de voorkant gecontroleerd of zij aan de kwaliteitseisen voldoen. Ook wordt de bekwaamheid van cliënt of de onafhankelijke PGB beheerder getoetst of deze PGB bekwaam is en onafhankelijk van de zorgaanbieder is.

Alle ZIN-contracten lopen nog onder de voorwaarden van de aanbesteding in 2018. Deze voorwaarden kunnen niet gewijzigd worden.

7. a. Hoeveel handhavers zijn op dit gebied werkzaam binnen de gemeente Hengelo?
- b. Hoeveel handhavers zijn er regionaal actief?
- c. Gaat u het aantal handhavers uitbreiden?

Antwoord:

- a. *Er zijn in Hengelo 5 (3,4 fte) toezichthouders die zich bezighouden met de Wmo: Handhaving valt onder de Sociale Recherche SRT. Er wordt regionaal samengewerkt met de beschikbare capaciteit van de gemeenten Hengelo, Enschede en de SRT.*
- b. *In Twente is het toezicht op de Wmo ondersteuning op verschillende plaatsen belegd. Enkele Twentse gemeenten hebben toezichthouders aangesteld die onderzoek doen. Voor andere gemeenten geldt dat zij hiervoor de Sociale Recherche Twente (SRT) inschakelen. OZJT voert overkoepelend proactief kwaliteitstoezicht Wmo uit.*
- c. *Beschikbare capaciteit is een politieke keuze, van uitbreiding is op dit moment geen sprake.*

8. Leidt dit artikel in de TC Tubantia tot nieuwe inzichten en leiden die tot nieuwe maatregelen? Zo ja welke?

Antwoord:

Nee, we zijn ons er zeer goed bewust van. Twente loopt voorop in de aanpak van zorgfraude en zal hierin blijven ontwikkelen (zie brief aan gemeenteraad d.d. 9 februari 2021). De Twentse gemeenten voeren elk op zich en gezamenlijk een dusdanig beleid, met bijbehorende handelwijze, waardoor oneigenlijk gebruik van zorggeld niet meer voorkomt. Kwaadwillende (of criminele) aanbidders worden in het traject voorafgaande aan de gunning en contractering uitgesloten. Aanbidders die gedurende de contractperiode vervallen tot zorgfraude en malafide praktijken, worden sneller opgespoord en gehandhaafd. Bonafide zorgondernemers worden meer ontlast. Gemeenten zijn voornemens, mits alle gemeenten akkoord gaan, de huidige aanpak te verstevigen en te voorzien van een proeftuin waarbij vernieuwende maatregelen kunnen worden beoordeeld op effectiviteit. Daarbij wordt landelijk samengewerkt met gemeenten in het land en de VNG.

Sinds 2017 is zorgfraude één van de pijlers van het programma Weerbaar Twente. Dit programma richt zich op de integrale aanpak van ondermijning en is tot stand gekomen in opdracht van het Districtelijk Veiligheids Overleg. Een integrale projectgroep "aanpak zorgfraude" bestaande uit medewerkers van gemeenten, gemeentelijke toezichthouders, RIEC-ON, politie, openbaar ministerie, belastingdienst, Sociale Recherche Twente, Menzis, en UWV, is actief. Deze valt onder het Platform Integrale Veiligheidszorg in opdracht van het Districtelijk Veiligheidsoverleg en de Bestuurscommissie OZJT/Samen 14 (nu algemeen bestuur Openbaar Lichaam Gezondheid).

9. Heeft u overwogen om de volgende maatregelen in te voeren dan wel aan te scherpen? Zo nee, waarom niet? Zo ja, wanneer gaan deze maatregelen gelden?

Wilt u per punt antwoorden?

- a. Terughoudendheid in het verstrekken van zorg via PGB
- b. Groep zorgaanbidders verkleinen
- c. Uitbreider en vaker controleren op de juiste kwaliteit en kwantiteit van de zorg en daarbij te handhaven

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

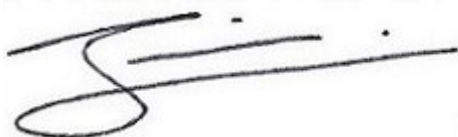
14-074

Antwoord:

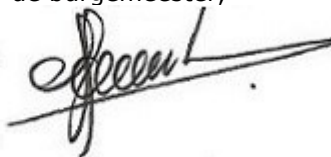
- a. *We zijn altijd terughoudend in het verstrekken van zorg via PGB. Door strenge controle aan de voorkant zijn de aantallen PGB's gedaald.*
- b. *De keuze voor aanbesteden die gemaakt is in 2018 is nu niet te wijzigen. Er is toen gekozen voor een Open House waarbij dit sinds 2020 is aangescherpt naar 2 keer per jaar openstelling voor het toetreden van nieuwe aanbieders. Bij de eerstvolgende aanbesteding streven wij naar een minder groot aantal aanbieders.*
- c. *De toezichthouders controleren continu. Dit behoort tot hun kerntaken. Zij controleren of er aan de kwaliteitseisen wordt voldaan door alle bewijsstukken op te vragen. Zij doen dit door documenten te toetsen, bezoeken locaties en blijven de aanbieders monitoren.*

Met vriendelijke groet,
Burgemeester en wethouders van Hengelo,
de secretaris,

de burgemeester,

De heer J. Eshuis

De heer S.W.J.G Schelberg

Vermeld altijd het zaaknummer als u contact opneemt met de gemeente.

Bezoekadres

Burgemeester van der
Dussenplein 1

E-mailadres

gemeente@hengelo.nl

Telefoonnummer

14-074